

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Generalforsamling

den 17de December 1901.

Den ledende Præsident, Professor Segelcke, aabnede Generalforsamlingen med at byde de tilstedeværende Velkommen og udtalte sig derpaa saaledes:

Forinden vi gaa over til de paa Dagsordenen for Generalforsamlingen opførte Sager, skal jeg tillade mig i nogle faa Ord at mindes dem af Selskabets Medlemmer, som Døden har berøvet os siden Generalforsamlingen forrige Aar, og da blandt disse dem, hvem Selskabet særlig skylder en Tak for deres Virksomhed. Jeg skal da først nævne et Par Mænd, som vel ikke have taget aktiv Del i Selskabets Virksomhed, men hvis Livsgerning dog har været saaledes, at Landbruget saavel som andre af Landets Erhvervsgrene staa i stor Taknemmeligheds Gæld til dem, nemlig Generalkonsul Pontoppidan og Gehejmekonferensraad Tietgen.

Generalkonsul Pontoppidan har i Jylland ydet betydelige Bidrag til Landbrugets Fremme. Han har saaledes stiftet en Del Legater, som ere komne den jyske Fællesforening til gode, og han har paa mange Maader støttet Hedeselskabets og mange andre lignende Virksomheder. Gamle Generalkonsul Pontoppidan var derhos et af Selskabets ældste Medlemmer, — han indtraadte i Selskabet i Juni 1861 — og der er kun ganske faa, der i længere Tid end han have været Medlemmer af Selskabet. Ogsaa maa det nævnes, at

en stor Del af Selskabets Medlemmer staar i Taknemmeligheds Gæld til denne Mand for den Støtte, de mødte hos ham, naar de passerede Hamborg paa Gennemrejse til Udlandet.

Blandt de øvrige afdøde Medlemmer skal jeg nævne Landstingsmand, Hofjægermester Neergaard til Løvenholm og Proprietær, Landstingsmand Breinholt af Vestervig. Begge disse Mænd have udført en nyttig Virksomhed i Landbrugets Tjeneste. Hofjægermester Neergaard var i en Aarrække Formand for det jydsk Mejeriudvalg, og Landstingsmand Breinholt har Landhusholdningsselskabet Grund til at være særlig taknemmelig, idet han har deltaget i alle de Maskinprøver, der have fundet Sted dels ved Landmandsforsamlingerne og dels ved Maskinudvalget. Det er et stort Tab, Maskinudvalget har lidt ved hans Bortgang, thi han havde mange Egenskaber, der i høj Grad havde Betydning for Maskinudvalgets Virksomhed. Endnu skal jeg nævne Forpagter Ulrich, Sofiendal, og Forstander for Lyngby Landboskole Børup, som har holdt Foredrag i Selskabet. Jeg antager, at Forsamlingen vil slutte sig til mig, naar jeg udtaler, at alle disse Mænd bør mindes af Selskabet med Taknemmelighed. (Forsamlingen tilkendegav sin Tilslutning ved at rejse sig.)

Man gik derpaa over til Dagsordenen for Generalforsamlingen.

1. Udfaldet af de foretagne Valg.

Den i Bestyrelsesmødet umiddelbart forud for Generalforsamlingen foretagne Optælling af Stemmesedler havde givet følgende Resultat:

Til Præsident var genvalgt Professor Segelcke med 181 Stemmer.

Til Medlemmer af Bestyrelsesraadet vare genvalgte: Hofjægermester C. Bech med 202 St. og Forpagter Chr. Sonne med 201 St. og valgte: Forpagter O. Høffding med 177 St., Professor Westermann med 175 St., Hofjægermester, Baron Rosenkrantz, Rosenholm, med 128 St. og Forstander Jørgen Petersen med 124 St.

Til Revisor genvalgtes Bogholder Dahlberg med 179 Stemmer.

Til Medlem af Bestyrelsen for »Fond til Landmænds Uddannelse« genvalgtes Inspektør Feilberg med 183 St.

Ifølge de af Landboforeninger foretagne Afstemninger vare til Medlemmer af Bestyrelsesraadet valgte:

for Hjørring	Amt: Direktør M. Nielsen, Hjørring;
» Thisted	— Forp. J. P. Hansen, Egebæksande;
» Aalborg	— Godsejer M. Ahlmann, Langholt;
» Odense	— Forpagter F. H. Skov, Tybrind;
» Holbæk	— Forp. Fønnesbech-Wulff, Vesterbygaard;
» Frederiksborg	— Proprietær G. E. Grüner, Hegnsholt;
» Sorø	— Godsejer A. Bech, Krusesminde.

Dette sidste Valg er Suppleringsvalg for Aaret 1902, idet Kammerherre S. Barner har nedlagt sit Mandat.

Bestyrelsesraadet har valgt:

Til Medlemmer af Belønningsudvalget: Inspektør Leegaard og Proprietær Grüner. Den første er genvalgt, den sidste er valgt i Stedet for Etatsraad Nygaard, der er udtraadt af Bestyrelsen.

Til Medlem af Bogudvalget: Forpagter Bokelmann (genvalgt).

Til Bestyrelsen for Korn- og Foderstofkontrollen: Grossererne W. H. Smith og G. Hage samt Landbrugsministeriets Tilsynsførende med Landbrugets Udførselsforhold, Landbrugskandidat R. Schou (Genvalg).

Præsidenten: Som de Herrer have hørt, har der denne Gang været 4 Pladser at besætte i Bestyrelsesraadet med ny Medlemmer, idet jeg var udtraadt, da jeg valgtes til Præsident, Kammerherre O. Scavenius har udmeldt sig af Selskabet, og de Herrer Kammerherre, Baron Wedell-Wedellsborg og Etatsraad Nygaard ikke have ønsket at modtage Genvalg. Kammerherre Wedell-Wedellsborg har været Medlem af Bestyrelsesraadet siden 80erne og om de to andre Herrer

end ikke have været Medlemmer deraf i fuld saa lang Tid, saa have de dog været det i en ikke ganske kort Aarrække. Alle have de taget meget livlig Del i Bestyrelsesraadets Møder, og vi paaskønne deres Virksomhed i Selskabets Tjeneste; de ville sikkert blive savnede. (De tilstedeværende rejste sig.) Men samtidig med at vi nu tage Afsked med de nævnte Herrer, skyldte vi at byde de nyvalgte Medlemmer Velkommen, og det gør jeg her, idet jeg udtaler Haabet om, at de maa befinde sig vel i den Virksomhed, hvori de nu indgaa i Selskabets Tjeneste.

Det reviderede Regnskab for Regnskabsaaet 1900—1901 fremlagdes med tilhørende Bilag til Medlemmernes Gennemsyn. Regnskabet var fuldstændig i Orden og Bestyrelsesraadet havde i sit Møde forud for Generalforsamlingen givet Decharge.

Selskabets Medlemstal stillede sig saaledes:

Ved Begyndelsen af indeværende Aar havde Selskabet.....	770 Medl.
Optagne i Juni og December ere	42 —
	812 Medl.
Afgaaede ved Døden eller udmeldte inden d. 17. December	
1901 ere	29 —
Derefter havde Selskabet d. 17. December 1901	783 Medl.

Præsidenten: Det vilde være ønskeligt, om Selskabets Medlemstal yderligere vilde stige, thi jo flere Medlemmer Selskabet faar, jo mere kan det udvide sin Virksomhed, og jeg skal derfor opfordre de Herrer til, at de, naar Lejlighed gives, virke for Tilgang af Medlemmer til Selskabet. Der er mange Mænd her i Landet, som kun behøve en venlig Opfordring til at indtræde i Selskabet. Det er noget, de ikke tidligere have tænkt paa, men de følge gerne Opfordringen.

Om Selskabets almindelige Virksomhed aflagdes følgende Beretning af

Sekretær Hertel: Naar jeg skal have den Ære at aflægge en Beretning om Selskabets almindelige Virksomhed i det forløbne Aar, maa jeg begynde med at fremhæve, at

meget af denne maa lades uomtalt, da Tidens Knaphed forbyder at gøre nærmere Rede for den Mængde forskelligartede Sager, de tre Ord: »Selskabets almindelige Virksomhed« omfatte. Foruden Arbejdet paa Mælkeribrugets, Afsætningens, Maskinernes og Planteavlens Omraader, for hvilket de omdelte Bilag gøre Rede, omfatter den Tilsynet med Konsulentvirksomheden, en udførlig Korrespondance med Landbrugsministeriet, Institutioner, Foreninger og Private i Ind- og Udland. Den omfatter endvidere et betydeligt Oplysningsarbejde: Udgivelsen af Skrifter, Udsættelsen af Prisopgaver, Afholdelse af Foredrag, Uddeling af Bøger til Bogsamlinger og Afgivelsen af Betænkninger og Oplysninger til Ministeriet og mangfoldige. Under den almindelige Virksomhed falder fremdeles Læringsinstitutionen, Uddeling af Hædersbelønninger og Arbejdet for vore nordlige Frænders, Færingernes og Islændernes Land- og Havebrug, den agrikulturkemiske Virksomhed, Kontrollen med Korn og Foderstoffer i Frihavnen, Landbrugsmusæet o. s. v., o. s. v. Men foruden denne almindelige Virksomhed har Selskabet hvert Aar med mangt og meget at gøre, der ikke vender regelmæssigt tilbage. Som et Eksempel paa denne midlertidige Virksomhed i det forløbne Aar skal jeg blot nævne, at Selskabet beskæftigede sig ret indgaaende med den Olden-Christensenske Smørpræservingssag, og det skyldes Selskabet, at Bedrageren saa hurtig blev afsløret.

Idet jeg, hvad den efterfølgende Redegørelse for den almindelige Virksomhed angaar, i det væsentlige holder mig til den sædvanlige Form for denne, vil jeg dog ikke omtale de Forhold, for hvilke der er gjort Rede i Aarsberetningen, idet jeg tør forudsætte, at Forsamlingen er kendt med denne. Dette gælder Forhold som: Foredragsvirksomheden, uddelte Hædersbelønninger, Virksomheden for Islands og Færøernes Land- og Havebrug o. s. v.

Landøkonomiske Skrifter. Af Krarups: »Beskrivelse af Landbrugets Udvikling i Danmark« er 4de Bind, omhandlende Fyen med omliggende Øer, udkommet. Endnu staar Beskrivelsen af Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm tilbage. Selskabets Aarsberetning udkom i Midten af Juni Maaned, og i August Maaned udsendtes ved Selskabets For-

anstaltning den af Landbrugsministeriet bekostede 12te Beretning om den landøkonomiske Konsulentvirksomhed. I Efteraaret udsendtes et af Dyrlæge O. P. Pyndt i Viborg forfattet lille Skrift om »Hestens Beslag og Beskæring af Kvægets Klove«; det er trykt i et Oplag af 9000 Eksemplarer og er, foruden til Selskabets Medlemmer, gratis omdelt til alle Landets Sogneraad og Smede. Samtidig med denne Pjece udkom for Midler fra Jul. Skrikes Stiftelse et lille Skrift af Statskonsulent Mørkeberg: »Om Svineavlens Ledelse i Danmark«. Det er trykt i ikke mindre end 15500 Eksemplarer og er omsendt til Selskabets Medlemmer, Sogneraadene, Svineslagterierne (i 8500 Eksemplarer), Avlscentrene og Assistenterne i Svineavlen, og det kan, som ogsaa Dyrlæge Pyndts Pjece, faas i Boghandelen til en meget billig Pris.

Af de Landboskrifter, Selskabet udgiver med Understøttelse af det Raben-Levetzauske Fond, er intet nyt Skrift udkommet i 1901. Man havde sikkert haabet at kunne udsende 2den forøgede Udgave af Hans Grams: »Praktisk Vejledning i Frugtavl«; paa Grund af forskellige Omstændigheder, over hvilke man har været magtesløs, er dette ikke lykkedes. Imidlertid haaber Selskabet i det kommende Aar at kunne udgive saavel dette Skrift som et Skrift om Faareavl af Statskonsulent A. Appel, saaledes at der i 1902 forhaabentlig vil udkomme 2 Bind af »Landboskrifterne«. I Begyndelsen af det nye Aar vil Selskabet formentlig ogsaa kunne udsende en kortfattet, populær Vejledning i Malkearbejdet, der udarbejdes af Dyrlæge, Konsulent Hegelund og udgives for Midler fra Julius Skrikes Stiftelse. Denne Stiftelse har ogsaa stillet Midler til Raadighed til Præmier for de 2 Prisopgaver, som Selskabet har udsat for derved at fremkalde kortfattede, populære Vejledninger i Dyrkningen af Asparges og i Frugtens Nedplukning, Opbevaring og Anvendelse. Asparges-Dyrkningen har fremkaldt ikke mindre end nogle og firsindstve Besvarelser, den anden Opgave 7. De første bedømmes af et Udvalg, der bestaar af d'Hrr. Gods ejer Bech, Kruusesminde, Justitsraad Deichmann, Handeltgartner D. T. Paulsen og Statskonsulent Riedel. Opgaven vedrørende Frugten bedømmes af d'Hrr. Gaardejer Jens

Jensen, Ellesø pr. Ejby, Overgartner Heise, Bregentved, og Slotsgartner Paludan, Rosenborg. Bedømmelsen af de indsendte Besvarelser er ikke endt, men efter private Udtalelser af nogle af Dommerne tør man sikkert haabe, at Hensigten med Prisopgavernes Udsættelse fuldstændig vil blive naaet.

Der vil i 1902 endnu udkomme et Skrift, til hvilket de væsentligste Forarbejder ere gjorte i det forløbne Aar. Det var paa Bestyrelsesmødet i Juni Maaned 1900, at der blev nedsat et Udvalg — bestaaende af Adjunkt Steenberg, Forpagter Bokelmann, Justitsraad Wulff og mig — til at udarbejde en ny Fortegnelse over Bøger, passende for Sogne- og Landbrugsbiblioteker. Udvalget har formaaet følgende Herrer til at udarbejde de enkelte Afsnit af Bogfortegnelsen: Biskop Fr. Nielsen, Dr. phil. Nørregaard, Kursusbestyrer Borup, Professor Dahlberg, Lektor Dr. phil. Rostrup, Professor Cl. Wilkens, Professor Erslev, Forstander Rosendahl, Højskolelærer Bjerge, Cand. mag. Appel, Professor C. Nyrop, Cand. mag. C. Bartholin og Sekretær Hertel. Til Udgivelsen er der paa indeværende Aars Finanslov bevilget et Beløb af 2000 Kr. mod, at Selskabet gratis overlader Staten 1500 Eksemplarer af Fortegnelsen. Til Hjælp ved Udgivelsen har Selskabet endvidere modtaget 2500 Kr. fra Jul. Skrikes Stiftelse. I et Brev, jeg i Dag modtog fra Udvalgets Formand, Hr. Adjunkt Steenberg, meddeler denne mig, at der kun mangler Manuskriptet til 2 Afsnit, saaledes at Fortegnelsen forhaabentlig vil kunne foreligge i Løbet af Foraaret 1902.

Forlade vi nu Selskabets omfattende literære Virksomhed og gaa over til dets Lærlingeinstitution, skal jeg tillade mig at oplyse, at der i Aar har meldt sig 5 Maj-Lærlinge, 12 November-Lærlinge og 1 Foderlærning. Under Selskabet tjene for Tiden 51 Landvæsenlærlinge paa større Gaarde og 6 Foderlærlinge mod henholdsvis 47 og 6 i Fjor. I Juni Maaned traadte den ny Bedømmelse med Karaktergivning i Kraft. De 4 Lærlinge, der havde udtjent den 1. Maj, fik alle 1ste Karakter, og af de 4 Lærlinge, der havde udtjent den 1. November, fik de 3 1ste Karakter og 1 2den Karakter. I 1899 og 1900 ere Dagbøgerne blevne bedømte af Sekretær Hoffmeyer, nu har Kassierer H. C. Larsen, — som i tid-

ligere Aar — atter overtaget Bedømmelsen. Selskabet har i Aar fra Jul. Skrikes Stiftelse for første Gang modtaget et Beløb paa 1000 Kr. til Videreuddannelse af dets vel udtjente Lærlinge. Der blev udstedt en Bekendtgørelse herom, og ved Ansøgningsfristens Udløb havde der meldt sig 7 Ansøgere, der alle modtog Understøttelse til at gennemgaa et Kursus paa Landbohøjskolen eller ved en Landbrugsskole efter frit Valg.

Som det vil erindres blev der paa Bestyrelsesmødet i December i Fjor nedsat et Udvalg med den Opgave at tilvejebringe Oplysninger om Landbrugets Forsikringsvæsen. Udvalget, der bestaar af d'Hrr. Landbrugsministeriets Tilsynshavende R. Schou, Direktør Speyer og Professor H. Westergaard*), har gennem Selskabet faaet indsamlet et meget stort Materiale, der synes at ville kunne give baade fyldige og gode Oplysninger. Udvalget er for Tiden i Gang med at bearbejde Materialet — et betydeligt Arbejde, hvad der vil fremgaa af, at der f. Eks. findes nogle og firsindstyve Brandassurance-selskaber, der saa godt som alle have indsendt Oplysninger, og op imod 1000 Kreaturforsikringsselskaber, fra hvilke der foreligge Oplysninger fra 725, nemlig 266 paa Lolland-Falster, Sjælland og Bornholm, 123 paa Fyen og 336 i Jylland.

Der er i det foregaaende nævnt forskellige nyttige Foranstaltninger, som Selskabet har kunnet iværksætte for de Midler, der af Julius Skrikes Stiftelse ere stillede til Raadighed for Landbruget. For indeværende Aar har dette Beløb haft en Størrelse af 5100 Kr., og der er i Aarsberetningen gjort udførlig Rede for Anvendelsen heraf**). Landhusholdningsselskabet maa sætte stor Pris ikke blot paa det betydelige Beløb, som aarlig tillflyder nyttige Landbrugsforanstaltninger fra Stiftelsen, men ogsaa for den forstaaende Imødekommen, der er udvist af Stiftelsens Administration over for Selskabets Indstillinger. Ogsaa for Fremtiden er Landhusholdningsselskabet fuldt forvisset om et godt Samarbejde med den ærede Administration.

*) Udvalget har desværre haft det Tab at miste sit ene Medlem, idet Direktør Speyer er afgaaet ved Døden.

***) Se Aarsberetningen 1900—1901, Side 206 fg.

Som jeg begyndte med at fremhæve, kan og maa Om-
talen her paa Generalforsamlingen af Selskabets almindelige
Virksomhed blive ufuldstændig og fragmentarisk. Til Be-
lysning af Selskabets Arbejde skal jeg til Slutning endnu
anføre, at der fra 1. December 1900 til 30. November 1901
er ekspederet mellem 21000 og 22000 Postforsendelser fra
Selskabets Kontor eller over 70 om Dagen.

Med Hensyn til »Fond til Landmænds Uddannelse« af-
lagde Kasserer Larsen følgende Beretning om Fondens
Virksomhed i det 32. Forretningsaar, 1901:

Angaaende de ledige Stipendier indkom der 21 Ansøg-
ninger, som alle gik ud paa, at vedkommende var uformue-
de og ønskede Understøttelse til Studium ved den kgl. Veterinær-
og Landbohøjskole for derefter at søge Ansættelse som Lærer
ved en Landbrugsskole, som Konsulent eller i en lignende
Virksomhed.

Der blev tilstaaet 4 Ansøgere Understøttelser paa 15 Kr.
maanedlig i 8 Maaneder og 2 Ansøgere 15 Kr. maanedlig i
12 Maaneder.

En af de sidstnævnte har imidlertid paa Grund af Syg-
dom ikke kunnet paabegynde Studiet ved Landbohøjskolen i
Aar og har derfor maattet give Afkald paa Understøttelsen.
Senere, naar der kan have et paalideligt Skøn over Flid og
Evner hos de øvrige Ansøgere, som for Tiden studere ved
Skolen, vil den ledigblevne Portion blive tildelt en af disse.

Understøttelserne ville saaledes tilsammen udgøre 840 Kr.,
og da der var 843 Kr. 74 Øre til Raadighed, vil der blive
et Overskud af 3 Kr. 74 Øre at overføre til næste Aars
Regnskab.

Med Hensyn til Selskabets Virksomhed paa det agri-
kulturkemiske Omraade bemærkede

Præsidenten: Som de Herrer, der have deltaget i tid-
ligere Generalforsamlinger her i Selskabet, ville erindre, har
Professor Stein ved disse givet Meddelelse om Virksomheden
paa det agrikulturkemiske Omraade i det forløbne Aar. Ved
sidste Generalforsamling var Professoren imidlertid forhindret

i at gøre det, og som Følge deraf fremkom hans Beretning først senere og blev da trykt i »Tidsskrift for Landøkonomi«. Da der saaledes kun er hengaaet kort Tid fra denne Beretnings Udgivelse og til denne Generalforsamling, har Professor Stein anmodet om at maatte vente med at afgive Beretning til ind i det nye Aar. Denne Anmodning har Præsидiet taget til Følge, og Beretningen skal da, ligesom forrige Gang, blive offentliggjort i »Tidsskrift for Landøkonomi«, saa snart den foreligger.

Saafernt nogen af de tilstedeværende maatte ønske at stille Forespørgsler vedrørende den Virksomhedsgren, Professor Stein varetager, og som han varetager paa en Maade, der i høj Grad maa paaskønnes, har han erklæret sig villig til at besvare dem.

Professor Stein vilde, for at der ikke skulde være Misforstaaelse om Grunden til, at han havde anmodet Præsидiet om at maatte udsætte Afgivelsen af Beretningen om den agrikulturkemiske Virksomhed til noget ind i det nye Aar, give den Oplysning, at han ofte havde følt det uheldige i, naar Beretningen skulde afgives ved Generalforsamlingen, at maatte afslutte den allerede i Oktober Maaned, idet Beretningen da ikke kunde komme til at omfatte, hvad der for Aarets to sidste Maaneder kunde være af Interesse at give Oplysning om.

Landbrugskandidat R. Schou: Man ser jævnlig Meddelelser om Opfindelsen af en ny Fremgangsmaade med Hensyn til Fabrikationen af Margarine, ja i den sidste Tid er det endog kommet saa vidt, at man reklamerer for Margarine, der skal være lig ægte Smør. Taleren vilde spørge, om det var muligt at fremstille en Margarine, hvis Sammensætning det er umuligt eller i alt Fald vanskeligt at kontrollere.

Professor Stein: At der skulde kunne fremstilles en Margarine, som ikke ad kemisk Vej kan skelnes fra Smør, er umuligt. Det kan maaske være forbundet med større eller mindre Vanskelighed at skelne derimellem, men det er ikke umuligt. Der ses her vistnok snarere hen til den fysiske Beskaffenhed.

Landbrugskandidat R. Schou: Der staar: ad mikroskopisk Vej.

Professor Stein: Ad mikroskopisk Vej kan det maaske være umuligt, men ikke ad kemisk Vej.

Landbrugskandidat R. Schou vilde dernæst gøre en anden Bemærkning. Der skal være opfundet et Middel, ved Hjælp af hvilket man kan præservere Næringsmidler af enhver Slags, og det skal kunne gøres ad elektrisk Vej. Men ved at undersøge Kød, som efter 4 Maaneders Forløb saa ud som om det var aldeles friskt, har man fundet, at det indeholdt Svovlsyrning — det er konstateret i Municipalraadets Laboratorium i Paris — og Taleren vilde derfor spørge Professor Stein, om Svovlsyrning kan betragtes som sundhedsfarlig.

Professor Stein: Svovlsyrning er et virksomt Konserveringsmiddel; almindeligt benyttes svovlsyret Natron, og dette anvendes i stor Udstrækning af Slagterne. Svovlsyrning maa anses som sundhedsskadeligt, naar der er Tale om, at det kan blive nydt i større Mængder. Flere Steder i Udlandet er ogsaa Anvendelsen ud over en vis Grænse forbudt; her hjemme haves for faa Bestemmelser med Hensyn til Anvendelsen af dette og andre Konserveringsstoffer til Levnedsmidler. Ved Anvendelsen til Kød faar det med Hensyn til en sundhedsskadelig Indflydelse mindre Betydning, naar Svovlsyrning kun anvendes overfladisk, end naar den indbringes i Kødet.

Hofjægermester Bech: Ifjor stod der i Professor Steins Beretning, at, da Bomuldsfrøkager almindeligvis vare overordentlig haarde, saa at det var vanskeligt for Landmændene at benytte dem, var der Grund til at anvende Bomuldsfrømel. I Aar har der i det nordlige Jylland været foretaget nogle Undersøgelser, der have vist, at Bomuldsfrømelet ikke havde det Indhold, det skulde have, og det er naturligvis en Oplysning, der have gjort Folk bange for at indlade sig paa Anvendelsen af Melet. Imidlertid bliver der dog brugt en Del, idet der jo hertil er ankommet større Partier deraf. Taleren

vilde nu spørge Professor Stein, om der i de Prøver, han har undersøgt, har været et mindre Indhold, end der skulde være.

Professor Stein havde henledet Opmærksomheden paa, at det af Hensyn til Kagernes almindeligvis haarde Beskaffenhed kunde være bedre at anvende Bomuldsfrømel i Stedet for Kager. Naar der tilføres Landet mange Millioner Pund Kager, kan der naturligvis være forskellige Kvaliteter; der er ikke nogen Norm for, hvad man i den Henseende kan faa, og Varene ere aldeles uensartede. Men naar Taleren havde anbefalet at forsøge Brugen af Bomuldsfrømel, tænkte han sig, at man skulde søge at faa en saa god Vare, som man overhovedet kunde faa. Efter de Erfaringer, der ere gjorte i Aar, maa Taleren imidlertid fraraade at benytte det Bomuldsfrømel, der er kommet frem her, thi det var noget af det sletteste, han havde set.

Hvad Bomuldsfrøkagerne angaar have nogle været gode, men det største Kvantum har været af en utilfredsstillende Kvalitet. For en Del Aar siden fik man smukke lyse, letbrydelige Kager, nu kan man ikke hamre dem itu, og Køerne kunne ikke tygge dem, men det Bomuldsfrømel, der er kommet i Stedet for dem, er meget uheldigt. Taleren har set, at man i Tyskland har udmærket smukt Bomuldsfrømel, og det skulde være underligt, om man ikke ogsaa kunde faa det her, hvis man vilde betale det. Skal der yderligere gøres Forsøg med Bomuldsfrømel, maa man faa de handlende til at skaffe saadanne Kvaliteter, som kunne være at foretrække for Bomuldsfrøkager, der i de senere Aar gennemgaende have været af særlig tarvelig Beskaffenhed. Naar der blev raadet til at gaa over til Bomuldsfrømel, var det under Forudsætning af, at der vilde komme en ensartet god Vare herind, men det er langt fra, det har været Tilfældet. Taleren kunde nævne et Eksempel, hvor der i et Parti fandtes Sække med mørkere og lysere Mel. Det viste sig ved den mikroskopiske Undersøgelse, at det mørke Mel var overordentlig skalholdigt, det lyse mindre skalholdigt, og ved den kemiske Analyse fandtes der i det lyse Mel kun 4—5 pCt. Træstof, medens det mørke indeholdt mindst 20 pCt. Det betingede

en saa stor Værdiforskel, at naar det lyse Mel ansattes til Salgsprisen 575 Øre, var det mørke kun 395 Øre værd pr. Centner. Kan man ikke sikre sig en ensartet Vare i Bomuldsfrømel, maa man absolut raade fra at benytte det.

Præsidenten havde af et Medlem af en Agenturforretning i amerikanske Produkter hørt udtale en Beklagelse over, at det for dennes Firma ikke var muligt at føre Bomuldsfrøkager af en saadan Beskaffenhed, at Firmaet kunde anbefale Landmændene at købe dem, eftersom man ikke vilde betale den fornødne Pris. Af den Grund fandtes der her i Handelen kun den allersimpleste Vare, medens der til England og Tyskland kom udmærkede Bomuldsfrøkager, thi der var man villig til at betale en højere Pris for dem. De gode Varer gik saaledes den Vej, og de slette kom hertil. Det er nok muligt, det forholder sig saaledes, thi Folk ere tilbøjelige til at se for meget paa Prisen og ikke erkendte sig om Varens Kvalitet. Man erindrer jo, hvorledes det gik med Rapskagerne; man købte de sletteste Kager, men Kreaturerne bleve jo ogsaa i flere Tilfælde forgiftede dermed.

Hofjægermester Bech takkede for de givne Oplysninger; han troede, det ikke vilde være af Vejen, at der kom en lille Meddelelse gennem Landbrugspressen om, hvorledes Forholdet egentlig er; det er vistnok de færreste, der ere kendte med de Oplysninger, som her ere givne.

Professor Stein: Meddelelsen vil komme i den Beretning, der skal afgives.

Hofjægermester Bech: Det vilde være heldigt, om Meddelelsen kom meget snart.

Præsidenten: Der kan jo komme en foreløbig Meddelelse, og det ville maaske d'Hrr. Redaktører af Landbrugsbladene sørge for.

Om Virksomheden paa Mælkeribrugets Omraade forelaa der en Beretning*) fra Konsulent Bøggild. Denne

*) Denne og de efterfølgende Beretninger blive optagne in extenso i Selskabets Aarsberetning.

gik i sine Hovedtræk ud paa, at Konsulenten har været paa Rejse i 126 Dage, har holdt en Mængde Foredrag, har fungeret som Dommer ved Forsøgslaboratoriets sammenhængende Rækker af Smørudstillinger, ved forskellige Mejeriudstillinger i Odense og flere andre Steder samt ved Osteudstillingen i Odense. Endvidere har Konsulenten efter Indbydelse deltaget i forskellige Delegeretmøder, modtaget og besvaret Forespørgsler, givet mundtlige Oplysninger til Folk, der have søgt ham, samt haft en stor Korrespondance, skrevet en Del Artikler — Mælkeribrugets vedrørende — i forskellige Landbrugsblade og udgivet en kortfattet Vejledning i Staldorden og Mælkens Behandling hos Andelshaverne.

Som et nyt Arbejde, der er tilkommet i Aarets Løb, kan nævnes, at Konsulenten er bleven Medlem af Dommerudvalget, der er nedsat paa Fyen, hvor der i Overensstemmelse med Konkurrencer mellem hele Kvæghold er iværksat en Konkurrence mellem Mælkerier. Der har til Konkurrencen meldt sig 12 Mælkerier, som skulle tilses 2 Gange aarlig.

Statsunderstøttelsen til Mejerskers og Mejeristers Videreuddannelse har i Aar ligesom forrige Aar været 18000 Kr.: der indkom 309 Ansøgninger og der blev uddelt 110 Portioner til Rejser og Skolebesøg. Da der imidlertid er Trang til flere Penge, har Landhusholdningsselskabet paa Konsulentens Forestilling søgt at faa Bevillingen forhøjet fra 18000 Kr. til 20000 Kr., hvoraf de 8000 Kr. alene skulle anvendes til Betaling for Ophold paa Mælkeriskoler.

Med Mejerist Grønfeldt paa Island har Konsulenten haft en Del Brevveksling. Hr. Grønfeldt søger undertiden Raad henede, og i Aar har han blandt andet sendt nogle Smørprøver hened for at faa det Spørgsmaal belyst, om det er tilraadeligt at anvende den tilstedeværende Faaremælk til Smørproduktionen sammen med Komælk.

Maltby- og Hvedeudvalgets Virksomhed i 1901 er i det væsentlige en Fortsættelse af de foregaaende Aars Virksomhed.

For Bygdyrkningsforsøgenes Vedkommende meddeles, at disse have paa de 5 faste Forsøgsstationer omfattet

en sammenlignende Dyrkning af 34 forskellige Sorter og Stammer af 2-radet Byg. Bygget blev som sædvanlig rad-saaet med en Saamængde af 175 Pund pr. Td. Land, og paa hver Station i 4 Fællesparceller, saaledes at Forsøgene med den enkelte Sort omfattede ialt 20 Forsøgsparceller. Endvidere omfattede Forsøgene 4 Sorter og Stammer af 6-radet Byg, der udsaaedes 3 Gange med 14 Dages Mellemrum. Endelig gjordes der Forsøg med 6 Prøver af Lyngby Prenticebyg, dels præpareret, dels upræpareret. Præparationen foretoges af Udvalgets Medlem, Direktør J. L. Jensen, og Forsøget var anlagt som Dobbeltforsøg. I det hele omfattede Bygdyrkningsforsøgene 860 Forsøgsparceller, hver enkelt af $\frac{1}{100}$ Td. Lands Størrelse.

Efter Anmodning af Planteavlsudvalget for Lolland-Falsters Stift har Udvalget igen i Aar medvirket ved Etableringen af Dyrkningsforsøg paa Baadesgaard og Næsgaard med de samme 34 Sorter og Stammer af 2-radet Byg, hvormed der gøres Forsøg paa Udvalgets faste Forsøgsstationer.

Samtlige Resultater af Forsøgene underkastedes Bedømmelse, for Lolland-Falsters Stifts Vedkommende ved en i Nykjøbing afholdt Planteavlsudstilling, og for Udvalgets Vedkommende — ved en Udstilling i Kjøbenhavn — af d'Hrr. Grosserer S. Plum, Lektor W. Johannsen og Købmand C. Thousig. Sidstnævnte Bedømmelse omfattede tillige Prøver fra et stort Antal Jordbrug, hvortil Udvalget havde leveret Saasæd af Lyngby Prenticebyg i Portioner à 50 Pund. Ialt var der 400 Jordbrug, der fik leveret Saasæd paa de sædvanlige Betingelser.

Hvededyrkningsforsøgene have været indstillerede dels paa de samme 5 Gaarde som Bygdyrkningsforsøgene, dels spredte over et stort Antal Jordbrug. Prøverne omfattede 36 forskellige Hvedesorter og Stammer — hvoraf 24 forskellige Squareheadstammer — samt 2 Sorter Vinterbyg. Saamængden var 250 Pund pr. Td. Land. Den ugunstige Vinter anrettede imidlertid en betydelig Ødelæggelse i Forsøgene, idet Flertallet af Sorterne var gaaet fuldstændig bort ved Foraarets Komme. 50 Jordbrugere fik hver 2 forskellige Sorter — 65 Pund af hver Sort — til dermed at gøre For-

søg paa de sædvanlige Betingelser. Men ogsaa disse spredte Forsøg vare for Størstedelen mislykkede.

Udvalget har deltaget i Bryggeriudstillingen i London med et større Antal Prøver af de bedste indenlandske Maltbygproduktioner. 2 af Prøverne erholdt hædrende Omtale og der tilkendtes Konsulent Harald Faber Udstillingens Sølvmedaille for fortrinligt Arrangement af den danske Udstillingsafdeling.

En nærmere Redegørelse for Forsøgene vil som sædvanlig fremkomme i »Tidsskrift for Landbrugets Planteavl«. Udvalget har haft 8000 Kr. af Staten og 1000 Kr. af Landhusholdningsselskabet.

Planteavlsudvalgets Virksomhed er fortsat væsentlig i samme Spor som i det foregaaende Aar. Bevillingen, der forrige Aar var 63415 Kr., er i indeværende Aar 66425 Kr. Forøgelsen af c. 3000 Kr. vedrører Forsøgsstationerne i Askov og ved Lyngby; paa denne sidste skal der saaledes anvendes 600 Kr. til Forsøg med Bekæmpelse af Bygsgdomme.

Udvalget har paa Ministeriets Opfordring gennem Landhusholdningsselskabet fremsat Forslag om Fordelingen af det til lokale Markforsøg og Forevisningsmarker bevilgede Beløb, 10000 Kr.

Endvidere har Udvalget paa en fra Landbrugsministeriet til det gennem Landhusholdningsselskabet rettet Anmodning forhandlet Spørgsmaalet om den heldigste Beliggenhed af en Forsøgsstation for Plantekultur paa Fyen med Fyens Stifts patriotiske Selskab. Efterat Udvalget havde foreslaaet Fyens Stifts patriotiske Selskab at delegere Mænd til i Forening med Udvalget at foretage en Undersøgelse af de af det nævnte Selskab udpegede Ejendomme, fik det Meddelelse om, at Selskabet havde valgt 7 Delegerede, og at der var 10 Ejendomme at undersøge. Det besluttedes da efter Forhandling med Fyens Stifts patriotiske Selskab at nedsætte et Underudvalg bestaaende af 4 Medlemmer, som skulde foretage den forberedende Undersøgelse af de 10 Ejendomme og derefter afgive en Erklæring, og efter endt Forhandling besluttedes det at foreslaa, at den projekterede Forsøgsstation

burde lægges paa Gaardejer J. Christiansens Lod i Aarslev.

Udvalget har ogsaa fra Landhusholdningsselskabet modtaget til Erklæring et til Landbrugsministeriet gennem Foreningen af jydsk Landboforeninger indsendt Andragende fra 4 jydsk Landboforeninger om Støtte til Oprettelsen af en fast Forsøgsstation for Planteavl i Midtjylland i Omegnen af Herning. Udvalget fandt, at der var Grunde nok som talte for Anlæget af en fast Forsøgsstation i den paagældende Egn og for at fremskynde Anlæget saa meget som muligt. Med Hensyn til Beliggenheden maatte der findes en Plads, der frembyder gode Betingelser for Løsningen af denne Stations særlige Opgaver, der kunne bestemmes som Forsøg med Dyrkning af Grøngødningsplanter passende for Midtjyllands lette Hedesandjord samt Dyrkningsforsøg paa Hede- og Engmose.

Om en Række af Sager, indsendte af Landhusholdningsselskabet, har Udvalget afgivet Betænkning samt indsendt til Landhusholdningsselskabet Regnskab over Benyttelsen af Bevillingen i 1900—1901 og Forslag til Budget for 1901—1902.

Beretning om Forsøgene i 1900 med 34 indenlandske Rodfrugtstammer af Barres findes i 8. Binds 2det Hefte af »Tidsskrift for Landbrugets Planteavl«.

Fra Julius Skrikes Stiftelse har Udvalget modtaget 600 Kr. til Iværksættelse af Undersøgelser vedrørende Ordning og Bearbejdelse af Dyrkningsforsøg med Landbrugsplanter. Forsøgene ere foretagne paa Rudbjerggaard, hvorefter Tal-materialet fra disse Forsøg er afgivet til Professor Vestergaard, som har paataget sig at lede den statistiske Undersøgelse. — Der er i det forløbne Halvaar afholdt 4 Udvalgs-møder.

Angaaende Prøver med Landbrugsredskaber og Maskiner meddeler Maskinudvalget, at det i det forløbne Aar særlig har haft sit Arbejde koncentreret paa 2 større Prøver, nemlig en Prøve med Radrensere ved Vemb og en Prøve med smaa selvrensende Tærskværker til Hestekraft, hvilken Prøve foretoges paa Ragnesminde ved Glostrup.

Ved nogle forberedende Undersøgelser kom Udvalget nemlig til det Resultat, at der virkelig var foretaget saadanne Forbedringer ved de smaa selvrensende Tærskværker til Hestekraft, at deres Benyttelse kunde have Betydning for det lille Landbrug, og Udvalget foretog derfor en større Prøve med saadanne, dog med den Begrænsning, at Maskinerne ikke maatte behøve større Trækkekraft end 2 à 3 Heste, eftersom det kun er under den Forudsætning, at disse Maskiner kunne have Betydning for det lille Landbrug. Ved Prøven konstateredes det, at de bedste af disse Hestetærskemaskiner kunne hvad Rentærskning og Renrystning angaar præstere et Arbejde, der kan staa ved Siden af — hvad Renrystningen angaar endog overgaa — Damptærskværkernes.

Hvad Radrenseprøven angaar, da havde Udvalget væsentlig tænkt sig gennem en Demonstration at anskueliggøre for de vestjydske Landmænd, hvorledes de forskellige Radrenseres arbejde, men det viste sig her, at Forholdene, hvorunder Roedyrkingen finder Sted i Vestjylland ere væsentlig forskellige fra, hvad der kendes i andre Dele af Jylland, og at Fordringerne til Redskaberne vare meget forskellige. — I Forbindelse med denne Prøve foretoges tillige en Prøve med Saamaskiner, og det viste sig her, at Fabrikant Buchtrup i Randers havde frembragt noget særlig godt, idet han paa Skæret af sin Maskine havde anbragt en lille skævt siddende roterende Skive, der hjalp Maskinen mærkværdig godt over de værste Forhindringer. — Endelig er der i Aarets Løb foretaget forskellige Prøver med Vogne i Tilslutning til de dermed tidligere foretagne Prøver, men disse Prøver ere endnu ikke afsluttede.

Redegørelse for alle disse Prøver vil komme til at foreligge i »Tidsskrift for Landøkonomi« samt derefter være at faa i Boghandelen.

Endelig skal det meddeles, at Maskinudvalget har forhandlet med det angaaende Oprettelsen af et Landbrugsmuseum nedsatte Udvalg for at faa indrettet permanente Redskabs- og Maskinudstillinger i Forbindelse med Landbrugsmusæet.

Med Hensyn til Afsætningen af danske Avlsdyr i Rusland meddeler Justitsraad Friis i den af ham til Selskabet indsendte Beretning om hans Virksomhed paa dette Omraade i det forløbne Aar, at han har været 136 Dage paa Rejse i Rusland og 32 Dage paa Rejse herhjemme, samt at han har haft en Del Korrespondance for at forberede Sommerens Arbejde. Til Dyrskuets i Moskou medbragte han 1 Tyr, 4 Køer og Kvier, 13 Væddere, Faar og Lam samt 11 Orner og Søer, og der tilkendtes disse Dyr en stor og 3 smaa Sølvmedailler, 3 Broncemedailler og 2 »Hæderlig Omtale«, og som et første Forsøg betaltes Dyrene godt. Hos Autoriteterne i St. Petersborg sporedes der en stærk Stemning for at gaa over til at benytte den danske Hest. En eventuel Oprettelse af et Avlscenter eller Depot for danske Avlsdyr forhandlede, og den russiske Landbrugsminister udtalte, at en saadan Foranstaltning utvivlsomt vilde blive til Gavn saavel for Rusland som for Danmark. I det hele tror Justitsraad Friis at kunne udtale, at Danmarks Position aldrig har været fastere og fordelagtigere end i Øjeblikket, og at man ønsker at træde i Forbindelse med Danmark vil bl. a. fremgaa af, at Justitsraad Friis er anmodet om at planlægge og til Sommer at lede en Fællesrejse for Landbrugere fra Central- og Sydrusland. Det gælder derfor om at benytte de virkelig gode Chancer, Danmark i Øjeblikket har.

Ved Justitsraad Friis's Assistance er der i Aar til Rusland eksporteret 3 Hingste, 10 Tyre, 60 Køer og ikælvede Kvier, 9 Aarskalve, 13 Væddere, Faar og Lam samt 12 Orner og Søer, ialt 104 Stk. til en Værdi af 23,970 Kr.

Dels ved Handlende og dels ved direkte Køb af Rusere er der i Aarets Løb, saavidt Justitsraaden har kunnet bringe i Erfaring, eksporteret 129 Stk. Hornkvæg, 6 Faar og Væddere samt 4 Orner og Søer eller ialt 139 Stk. til en Værdi af c. 31,000 Kr.

I de sidste 3 Aar er der ialt eksporteret 728 Dyr til en Indkøbsværdi af 188,470 Kr.

Præsidenten kunde meddele, at der her i København var afholdt et Møde af Opdrættere for at drøfte Muligheden

for at oprette en Forening for Afsætning af Kvæg til Rusland, og der er stor Sandsynlighed for, at en saadan Forening kommer til at træde i Virksomhed. Der vil altsaa paa den Maade komme et Udslag af Justitsraad Friis's Virksomhed i Rusland, som mulig vil faa stor Betydning for det danske Husdyrbrug.

Godsejer Spandet syntes ikke, at man skulde være virksom for at sende vore Avlsdyr til Udlandet; han troede ikke, vi have saa mange at undvære. De, der bevæge sig i det praktiske Landbrug, maa indrømme, at der er meget faa Landmænd, der have Avlsdyr at undvære, men at der er mange, der ville have saadanne, og at der derfor, hvis der er mange Avlsdyr at faa, vil være Afsætning for dem herhjemme. Og ser man hen til de Priser, der ere opnaaede i Rusland, syntes Taleren ikke, at de kom paa Højde med de Priser, der opnaas herhjemme for gode Avlsdyr. Der staar ganske vist ikke specificeret i Beretningen, hvilke Priser der ere opnaaede i hvert enkelt Tilfælde, men regner man efter, vil man finde, at Priserne herhjemme ere højere end i Rusland, og Taleren troede ikke, at man i Rusland vilde betale saadanne Priser. Mod den Virksomhed, der er i Gang, skulde Taleren ikke gøre Indsigelse, men han vilde spørge, om det ikke kunde ordnes saaledes, at der her i Landet oprettedes et Salgskontor, hvor de, der havde virkelig gode Avlsdyr at undvære, og de, der ønskede at købe saadanne, kunde henvende sig, og hvis det da viste sig, at der mældte sig flere, der ønskede at sælge Avlsdyr end der ønskede at købe, kunde det overskydende Antal Avlsdyr jo sælges til Rusland. Kommer Russerne først herover og købe, vil det tilskynde Opdrætterne herhjemme til at lægge mere til end nu, men de vil næppe naa nogen videre Fordel ved de Priser, som Russerne betale.

Forpagter Johannessen havde det undret, at Landhusholdningsselskabet havde støttet denne Sag, thi han troede ikke, at man her i Danmark havde for mange gode Køer, saa der kunde undværes nogen; havde Justitsraad Friis der-

imod kunnet finde en Afsætningsvej for Udsættere, havde han udrettet noget nyttigt.

Godsejer Spandet: For Handyrenes Vedkommende vil der snarere kunne være Tale om Afsætning end for Hundyrenes. Efter Kontrolforeningernes Fremkomst er Forholdet hvad Avlsdyr angaar blevet endnu værre end tidligere.

Proprietær Saxtorph havde helst undgaaet at tage Ordet, da han straks skulde forlade Generalforsamlingen for at naa at komme hjem med Jernbanetoget, men han kunde dog ikke undlade i de faa Minutter, han endnu kunde blive tilstede, at bemærke, at man vistnok var bekendt med, at han var Formand for det Udvalg, der har med Sagen at gøre, i den nydannede Forening til Fremme af Landbrugets Eksport, og han maatte sige, at han ikke kunde dele de Anskuelse, der vare fremkomne fra de ærede Talere. Naar Hr. Spandet antog, at det maatte være Folk, der ikke vare kendte med Udviklingen i det praktiske Landbrug, der vilde have med denne Sag at gøre, saa var det en fejl Anskuelse. Taleren troede netop, at de Folk, der have med denne Sag at gøre, fuldt ud ere paa det rene med, hvorledes Kvægholdet og Kvægbruget staar til i Danmark, og det var Talerens fulde Overbevisning, at naar Foreningen søger at danne et Marked — hvad den vil — udad til, vil det bidrage til at oparbejde Udviklingen i vort Kvægbrug herhjemme. Der vil blive et større Tillæg og som Følge deraf et større Udvalg af Avlsdyr for Landet selv.

Det ligger i Sagens Natur, at naar man vil blive ved at sige, at vi herhjemme ikke ere komne saa vidt, at vi kunne sælge af vor Produktion, komme vi aldrig videre. Fuldkommenheden, det højeste Punkt af Udviklingen, naa vi aldrig, men vi arbejde stadig fremad, og der er da altid noget, som kan undværes, og som andre med Fordel kunne modtage. Hr. Spandet sagde, at det var en anden Sag, naar vi kunde faa Afsætning for Tyre, men i enhver Avlsretning kommer Hundyret først, og naar man saa er kommen fremad i Udviklingen, kommer Handyret; vi maa derfor ikke

søge at faa Indpas nogensteds med Handyr, før vi have naaet at faa Indpas med Hundyr.

Taleren vilde takke Præsidiets for det Arbejde, det havde udrettet denne Sag vedrørende, idet det jo havde foretaget de forberedende Skridt til Indførsel af Kvæg til Rusland. Det er langt fra, at Foreningen — dens Dannelse blev før omtalt af den ærede Præsident — udelukkende tænker paa at rette Blikket mod Rusland; efter Talerens Mening bør det være rettet paa enhver sund, fornuftig og praktisk Eksport af vor Hjemmeproduktion ikke alene paa Husdyrbrugets Omraade, men mulig ogsaa af Korn og Frø. Det er Foreningens Haab og absolutte Ønske, at den kan bidrage til at drage Penge fra Udlandet og til vort lille Danmark. Eksportforeningen holder et Møde i Januar, og Taleren vilde anmode d'Hrr., baade dem, der ere for og dem, der ere imod Sagen, at komme tilstede og gennem Diskussion faa Klarhed i Sagen.

Præsidenten: Angeln er kun en lille Landsdel, men den har gennem en Menneskealder kunnet sende Kvæg til Danmark og ogsaa til Rusland og har haft en udmærket Indtægt deraf, og Taleren vidste ikke noget om, at Kvægavlen eller Landbruget i Angeln egentlig havde lidt noget derved. Men i øvrigt maa Stedet for Drøftelsen af dette Spørgsmaal fremtidig nærmest være den Forening, der har sat sig det Formaal at virke for Eksporten, saa at man nu her paa Generalforsamlingen kan blive staaende ved de Udtalelser, der allerede ere fremkomne om denne Sag.

Godsejer Spandet fastholdt, at Danmark ikke havde noget at undvære af gode Avlsdyr, uden at Landet vilde komme til at lide derunder.

Forpagter Johannessen udtalte, at foruden at Danmark vil komme af med sine gode Dyr, skaber Landet sig desuden en Konkurrent til; thi jo mere Russerne kunne producere, jo fyldigere ville de fremtræde paa det engelske Marked. Og er det nu rigtigt at skabe sig en saadan Konkurrent?

Godsejer Spandet: Ved at se hen til Justitsraad Friis's Opgivelser faar man ud, at der ikke i Rusland er opnaaet saadanne Priser, som der opnaas herhjemme.

Præsidenten troede, at Godsejer Spandet ikke var kendt med de Oplysninger, der desangaaende vare fremkomne andetsteds. Var Proprietær Saxtorph bleven tilstede, vilde han have kunnet oplyse, at man i Hillerød Egnen har fundet sig overordentlig vel tjent ved Salg til Rusland, som netop er sket gennem Justitsraad Friis. I øvrigt gaar Justitsraad Friis's Virksomhed nærmest ud paa at bane Vej for Sagen, saa kunne andre følge efter og drage Nytte deraf. Det er et stort Arbejde, Justitsraad Friis allerede har udført, og det er at haabe, at han maa faa Lejlighed til at fortsætte det. Der er ikke Tvivl om, at Landbruget vil komme til at høste Nytte deraf. Taleren henviste før til Angeln, og han vilde gentage, at han troede ikke, at Angeln havde lidt noget ved sin Udførsel af Kvæg. Der kan ogsaa henvises til England, som endnu den Dag i Dag sender Avlsdyr af alle Arter til Udlandet, og det er maaske denne Omstændighed, der fremfor noget andet holder det engelske Landbrug oppe. Det er imidlertid bedst at forlade dette Spørgsmaal og overlade den nærmere Drøftelse og Behandling deraf til den Forening, der er dannet for at tage denne Sag op.

Meddelelser fra Præsidiet.

Landbrugsmusæets fremtidige Stilling og Etablering af permanente Redskabs- og Maskinudstillinger.

Præsidenten: Som de Herrer vistnok ville vide, har der været nedsat et Udvalg for at drøfte Landbrugsmusæets fremtidige Stilling, og paa Pladserne vil man finde omdelt den Betænkning, som Udvalget har afgivet derom samt om de Redskabs- og Maskinudstillinger, som tænkes foranstaltede i Forbindelse dermed. I Betænkningen findes derhos optaget de af Udvalget fremsatte Forslag vedrørende baade Musæet og Udstillingerne. Landhusholdningsselskabet har gjort de fremsatte Forslag til sine og indsendt dem til Landbrugs-

ministeriet med Anmodning om, at det vil fremme Sagen. Ministeriet har imidlertid ikke ment i Aar at kunne fremme denne Sag, og der er som Følge deraf ikke optaget noget dertil sigtende Forslag til Bevilling paa det for Rigsdagen foreliggende Finanslovsforslag. Dermed er imidlertid ikke udelukket, at der under Finanslovsforslagets senere Behandling i Folketinget kan fremkomme Forslag derom; sker det ikke, maa man vente, at Sagen næste Aar bliver tagen op, og det er da ikke uden Betydning, at der baade i Folketinget og Landstinget er Medlemmer, der interessere sig for Landbrugsmusæets Stilling. I al Korthed kan det meddeles, at de af Udvalget fremsatte Forslag gaa ud paa, at der bliver et Musæum (Hovedmusæet) i Lyngby og Filialer deraf i Odense og Aarhus, saa at de forskellige Landsdele ere interesserede i Sagen.

Københavns Uldmarkeds Ophør.

Præsidenten: I København blev der i 1853 oprettet et Uldmarked. Dette havde tidligere været i Kallundborg og ovre i Jylland, men nogle Schæfericjere ønskede det etableret i København, og der blev da valgt en Bestyrelse for det der. I Begyndelsen stod Uldmarkedet under Grosserersocietetets Tilsyn, men fra 1853 blev det en selvstændig Institution, der havde en Bestyrelse bestaaende af 3 Medlemmer. En Tidlang var Deltagelsen i dette Marked ret livlig. Der indsendtes til og solgtes paa Markedet større Kvanta; det var i den Tid, man holdt Merinosfaar. Men efterhaanden svandt Faareholdet ind, og som Følge deraf aftog Tilførselen af Uld til Markedet, hvorfor det flere Gange har været Genstand for Drøftelse, om Uldmarkedet ikke burde ophøre. Der gennemførtes imidlertid ikke nogen Bestemmelse i den Retning, eftersom der var enkelte større Producenter, der holdt paa Markedets Bestaaen. I Aaret 1900 svandt det, der indsendtes til Markedet, ind til et eneste Parti, og det foranledigede Markedets Bestyrelse til at beslutte Markedets Ophør. Fra denne Institutions Virksomhed var der en lille Kapital — 485 Kr. — tilovers, som altsaa herefter ikke kunde faa Anvendelse i

den tidligere Retning, og Markedets Bestyrelse spurgte da Landhusholdningsselskabet, om det vilde modtage Pengene, hvad det selvfølgelig ikke havde noget imod. Den eneste Forpligtelse, Selskabet overtog ved at modtage Pengene, var, at det skulde sørge for, at det blev kundgjort, at der nu ikke mere vilde blive holdt Uldmarked i København. Denne Kundgørelse vil komme i et af de nærmeste Hefter af »Tidskrift for Landøkonomi« samtidig med en lille historisk Oversigt over Uldmarkedet, hvilken Oversigt er forfattet af et af Bestyrelsens Medlemmer, nemlig Grosserer Chr. Erichsen.

Den fortsatte Udgivelse af »Beskrivelse af Landbrugets Udvikling i Danmark«.

Præsidenten: Som tidligere meddelt i Sekretærens Beretning angaaende Selskabets almindelige Virksomhed er der nu udkommet 4 Bind af Krarups Bog; tilbage staar da 2 Bind. Det ene skal omfatte Sjælland med omliggende Øer, det andet skal omfatte Lolland-Falsters Stift og Bornholm. Efter Krarups Død blev nuværende Folketingsmand Bing anmodet om at fortsætte Arbejdet, og han har besørget Udgivelsen af 3. og 4. Bind, hvortil Manuskriptet i Hovedsagen forelaa fra Krarups Haand, idet kun enkelte Afsnit krævede nogen Bearbejdelse. Det var nu Mening, at Hr. Bing skulde have fortsat og afsluttet Værket, men efter at han er bleven Folketingsmand og derhos tillige er Redaktør af Ugeskrift for Landmænd, har han meddelt Landhusholdningsselskabet, at han ikke længere ser sig i Stand til at fortsætte Udgivelsen og anmoder derfor om at blive fritagen derfor. Det er nu Ministeriet, der bestemmer, hvem der skal forfatte Beskrivelse, men Landhusholdningsselskabet har Indstillingsret, og da der nu maatte søges en ny Udgiver af det følgende Bind, har man henvendt sig til Forstander for Malling Landboskole, Landbrugskandidat Tuxen, som den 1. April forlader sin Stilling ved Skolen, om at overtage Udgivelsen heraf. Hr. Tuxen er gaaet ind derpaa, hvorefter der er indgaaet Indstilling til Landbrugsministeriet om, at Hr. Tuxen besørger Udgivelsen.

Uddeling af en Portion af Godsejer Chr. Schmidt
til Vibygaards Legat.

Præsidenten: Den ledige Portion af Legatet er tildelt
forhenværende Folketingsmand og Ejer af Høgholt, Fr. Tutein.

Forslag fra Præsидiet.

Virksomhedsplan for Aaret 1902—1903.

Præsidenten: Virksomhedsplanen indeholder Hoved-
punkterne for Selskabets Virksomhed. Den er ligegyldende
med de tidligere Planer; den har været forelagt Bestyrelses-
raadet i Mødet i Juni Maaned og er godkendt af dette. Dens
endelige Vedtagelse ligger imidlertid hos Generalforsamlingen.

Sekretæren oplæste Virksomhedsplanen.

Forstander Søndergaard vilde i Anledning af Punkt 6
i Virksomhedsplanen, der lyder saaledes:

»Ved at virke for, at rationelle Principer bringes i
Anvendelse ved Husdyravlen og Fodringeren«,
rette et Spørgsmaal til det ærede Selskab. Der er udgivet et
Skrift, som sigter til dette Punkt i Virksomhedsplanen, nemlig
Statskonsulent Mørkebergs Skrift om Svineavlens Ledelse i
Danmark, og Spørgsmaalet er da det: Hvad er Grunden til,
at den største, langt den største Del af Landmændene ikke
vil være med til at følge de nye Principer i Svineavlens, som
det offentlige Landbrug synes at ville have indført? Taleren
savnede Mørkebergs Tilstedeværelse.

Præsidenten var bange for, at Hr. Søndergaard kom
til at vente til en anden Lejlighed med at faa det Spørgs-
maal besvaret; det vilde blive altfor vidtløftigt, hvis man her
paa Generalforsamlingen skulde komme ind derpaa. Stats-
konsulent Mørkeberg, som jo er nærmest til at besvare det
fremsatte Spørgsmaal, er, som der er sagt, ikke tilstede, og
det er tvivlsomt om nogen anden vil inklade sig derpaa.

Der vil vel ogsaa andetsteds blive Lejlighed for Hr. Søndergaard til at komme ind paa det Spørgsmaal og faa det besvaret.

Forstander Søndergaard vilde ærlig tilstaa, at han saa ikke rettere, end at Stedet for dette Spørgsmaals Drøftelse egentlig maatte være der, hvor man havde taget Initiativet til Sagen, og Taleren kunde derfor ikke rigtig forstaa, at han blev henvist til andre Steder for at faa Spørgsmaalet besvaret. Taleren vilde nu gerne have Lov til at komme med en lille Kritik af hele dette Forhold. Der blev før sagt bag ved Taleren i Anledning af en anden Sag, at det var godt at høre forskellige Meninger, og det har jo egentlig altid ogsaa, naar man gaar tilbage i Selskabets Historie, ser tilbage paa Selskabets Arbejde, været saaledes, at man, naar der har været Tvivl om en Ting, har brugt den Fremgangsmaade at indbyde til Konkurrence. Sidste Aar blev der paa Generalforsamlingen meddelt, at der vilde blive udgivet en Bog om Svineavl, og Taleren havde forstaaet det saaledes, at der skulde indbydes til Konkurrence, hvad han ogsaa fandt var heldigt. Han maa nemlig tilstaa, at naar man staar overfor et Spørgsmaal af saa vidtrækkende Betydning, og naar Landmændene ikke ville gaa med til det, som det offentlige Landbrug vil have indført, maa det betragtes som heldigt, om man kan faa Sagen drøftet indgaaende, drøftet Aarsagen til, at Landmændene ikke ville følge med. Taleren vilde derfor spørge: Vil det ærede Landhusholdningsselskab ikke søge at faa oplyst, hvad Grunden er til, at den langt største Del af Landmændene ikke ville være med til de ny Svineavlsprinciper? Jo før det Spørgsmaal bliver klaret, jo bedre.

Folketingsmand Bing vilde spørge Forstander Søndergaard, om han har holdt Mandtal, og om nogen Autoritet kan sige, at Landmændene ikke ville følge de Principer, der ere fremsatte som dem, der bør følges? Det er en Sag for sig, om Landhusholdningsselskabet har baaret sig rigtig eller ikke rigtig ad ved ikke at udskrive en Konkurrence, men i Stedet for har henvendt sig til den, som med saa megen

Dygtighed og Interesse gennem en Række af Aar har arbejdet paa Svinespørgsmaalet, og herpaa skulde Taleren ikke komme ind.

Forpagter Thomsen vilde have sagt noget lignende som det Folketingsmand Bing udtalte. Det er noget frit af Hr. Søndergaard at sige, at det praktiske Landbrug ikke vil følge de Principer i Svineavlen, som Statskonsulent Mørkeberg har arbejdet for at fremme. Taleren troede, at man i stor Udstrækning var gaaet ind paa at følge Hr. Mørkebergs Principer, og at Hr. Søndergaard var lidt bagefter i dette Punkt. Hvis Hr. Søndergaard vil undersøge, hvorledes det i Landboforeningerne stiller sig med den Sag, vil det nok vise sig, at i en Række af Landboforeninger og en stor Mængde Svineslagterier udrettes et Arbejde, der netop gaar i den Retning, som Statskonsulent Mørkeberg har anvist. Det er en stærk Udtalelse af Hr. Søndergaard, naar han siger, at Landbruget ikke vil gaa den Vej.

Folketingsmand Bing vilde fremkomme med en Oplysning, hvis den mulig ikke skulde være præsent for en Del af de Herrer, der vare tilstede ved de samvirkende sjællandske Landboforeningers Delegeretmøde ifjor Efteraar. Der blev paa dette Møde afgivet Beretning om, at der var afholdt et Møde af Formændene og Direktørerne for de sjællandske og lolland-falsterske Svineslagterier med Statskonsulent Mørkeberg, og med Undtagelse af en enkelt af de tilstedeværende vare alle enige om, at de Principer, for hvilke Statskonsulenten havde gjort sig til Talsmand, vare fuldstændig rigtige efter de praktiske Erfaringer, der vare gjorte, og at de ansaa det af Hensyn til vort Produkts Succes paa det engelske Marked for meget skæbnesvangert for Landet at forlade dem.

Forstander Tuxen vilde slutte sig til den ærede Præsidents Udtalelse, at en indgaaende Drøftelse af det Spørgsmaal ikke hører hjemme her ved Generalforsamlingen. Hr. Søndergaard har savnet Drøftelse deraf, men Spørgsmaalet har jo været draget frem ved Delegeretmøder og ved andre Møder hele Landet over.

Præsidenten: Der vil muligvis blive Lejlighed til Drøftelse af dette Spørgsmaal i Selskabet under gunstigere Forhold end her.

Forstander Søndergaard skulde tillade sig at gøre et ganske kort Tilsvar. Der oplyses i Hr. Mørkebergs Beretning, hvorledes Sagen staar. Der vil man kunne se det, og Taleren kunde derfor ikke forstaa, at man kunde bebrejde ham noget. Det er Oplysninger, man kan søge hos Statskonsulenten selv. Forøvrigt havde Taleren ikke sagt »hele det danske Landbrug«, men »Størstedelen« deraf. Det fremgaar af Hr. Mørkebergs Beretning, og det vil Taleren fastholde. Maatte Taleren i Anledning af Henvisningen til Mødet ifjor Efteraar, paa hvilket Slagteridirektørerne skulde have været enige, sige, at det er noget for sig, men man skulde spørge Landmændene. Til Forstander Tuxen vilde Taleren sige, at han selv havde været med til at drøfte Spørgsmaalet paa Delegeretmøder, og at han var fuldt berettiget til at sige, at der, hvor man havde taget Initiativet til en Sag, hører Drøftelsen hjemme, om man med Hensyn til Spørgsmaatets Løsning er paa den rette eller den forkerte Vej. Det undrede derfor Taleren at høre Forstander Tuxen fremsætte sin Bemærkning.

Forpagter Sonne kunde ikke i Øjeblikket mindes, hvad der stod i Mørkebergs Bog om, hvor mange der er »for eller imod«, men det maa vel Hr. Søndergaard kunne sige.

Forstander Søndergaard maatte svare, at han ikke kunde huske Tallene, men han skulde komme frem med dem senere, hvis man tvivlede om, at hvad han sagde var sandt, Forøvrigt vilde han erindre Forpagter Sonne om, hvad Høstrup har sagt: Vi have vore Bøger i Bogreolen og vort Brænde i Brændekælderen.« Taleren har Tallene hjemme, men ikke her.

Forpagter Sonne: Naar man vil slaa sig til Ridder paa dem, der ikke kunne huske Tallene, skal man selv kunne huske dem.

Hermed var Diskussionen om Virksomhedsplanen afsluttet. Den vedtoges.

Budgettet for Aaret 1902—1903:

Præsidenten bemærkede, at paa Udgiftssiden var Konto 25 forøget med 300 Kr., eftersom Postforsendelserne ere tiltagne i Antal i betydelig Grad; ellers var Budgettet overensstemmende med, hvad der tidligere var bevilget. Hvad Selskabets Status angaar, da vil man finde den opført i Aarsberetningen. For en Del Aar siden havde Selskabet paa draget sig en betydelig Gæld. Den Formue, Selskabet har, staar nemlig fast, og da de aarlige Udgifter havde oversteget de aarlige Indtægter, havde man maattet ty til at gøre Laan. Ved Afbetaling ere disse nu bragte betydeligt ned, og der er Udsigt til, at Selskabet i den nærmeste Fremtid vil være helt befriet for Gæld. Budgettet har været forelagt Bestyrelsesraadet, og er godkendt af dette.

Da ingen ønskede at udtale sig om de enkelte Poster paa Budgettet eller om Budgettet i dets Helhed, ansaas det som vedtaget.

Generalforsamlingen hævedes.

Budget for Regnskabsaaret 1. April 1902—31. Marts 1903.

	Specialsum		Hovedsum	
	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift
I. Løbende Indtægter og Udgifter				
<i>vedrørende Selskabets ordinære Virksomhed.</i>				
Konto.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1. Medlemskontingenter	15800	»		
2. Renter og Depositogebyr.....	10600	140		
3. Statens Tilskud til Selskabets alm. Virksomhed	3200	»		
4. Bidrag fra det Classenske Fideikommiss	1600	»		
5. do. fra den Raben-Lewetzauseke Fond	1000	»		
6. do. fra Etatsraad Schou og Hustrus Stiftelse	200	»		
7. Plantekulturen (fra Staten 8000 Kr.)	8000	9000		
8. Husdyrbruget	»	400		
9. Mælkeribruget (fra Staten 3000 Kr.)	3000	4100		
10. Agrikulturkemisk Virksomhed	»	200		
11. Udarbejdelse og Trykning af landokon. Skrifter.....	800	4000		
12. Anskaffelse og Uddeling af Skrifter..	»	6000		
13. Selskabets Foredrags- og Diskussionsmøder	»	600		
14. Selskabets Bestyrelses- og Udvalgs- møder.....	»	200		
15. Undersøgelsesrejser m. m.....	»	600		
16. Selskabets Lærlinger	»	200		
17. Hædersbelønninger for Landboflid...	»	400		
18. Landbrugets Binæringer	»	100		
19. De nordlige Bilande.....	»	500		
20. Lønninger og Enkeunderstøttelser...	»	10010		
21. Husleje og Inventarium (fra Staten 2000 Kr.).....	2200	2200		
22. Regnskabernes Revision	»	120		
23. Bekendtgørelser	»	150		
24. Fragt og Porto	»	1400		
25. Kontoret	»	2500		
26. Forskelligt.....	200	200		
27. Ledelsen af den landøkonomiske Konsulentvirksomhed (f. Staten 6000 Kr.)	6000	6000		
28. Kontrol med Lagre af dansk Korn og Foderstoffer i Frihavnen.....	3000	3000		
29. Udgivelsen af Tidsskrift for Landøkonomi.....	2400	2400		
			58000	54420
II. Kapital-Indtægter og -Udgifter				
<i>vedrørende Selskabets selvstændige Formue.</i>				
Forventet Kassebeholdning ¹ / ₄ 1902.....	167	»		
Indfriet Laan	»	8000		
Nyt Laan.....	4420	»	4587	8000
Ialt.....			62587	62420
Forventet Kassebeholdning ³¹ / ₃ 1903.....			»	167
Balance....			62387	62587